

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: FW: Vraag CU m.b.t. 8e AP/bronnenanalyse

Hoi [REDACTED]

Hierbij een antwoord voor de [REDACTED] op de vraag van de CU over het artikel van Agrifacts. Ik heb [REDACTED] ook al even gesproken, we kunnen dit eventueel ook nog mondeling toelichten als dat nodig is (het is best complexe materie).

Groet, [REDACTED]

We hebben gekeken naar bijgevoegd artikel van Agrifacts, waarin wordt gesteld dat de landbouwbijdrage aan verontreiniging van het oppervlakte water is gehalveerd. De constatering van Agrifacts dat de landbouwbelasting in 2025 is gehalveerd ten opzichte van 2016 is ons inziens onjuist. Uit de vergelijkende landelijke bronnenanalyse blijkt dat deze belasting landelijk is afgenomen met zo'n 9% (periode 2010-2013 tov 2017-2022). De wijze waarop agrifacts de data van de landbouwbelasting in de genoemde jaren heeft berekend, is niet eenduidig, er is niet na te gaan op welke wijze dit is gedaan (niet duidelijk welke bronnen aan landbouw zijn toegewezen en ten opzichte van welk totaal dit is gedaan). Hieronder is een nadere toelichting opgenomen die ingaat op enkele onderliggende punten:

1. De afname van de belasting/bijdrage van de landbouw is niet, zoals het artikel suggereert, gehalveerd. Ter vergelijking: op basis van de bronnenanalyse van 2016 (Groenendijk et al) komt naar voren dat landelijk de belasting vanuit de landbouw circa 40% is (op basis van gegevens uit

de jaren 2010-2013). Op basis van de bronnenanalyse van 2025 (Schipper et al.) is de landbouwbijdrage 31%.

De afname is dus 9%. Dit wordt veroorzaakt doordat in de latere bronnenanalyse enkele droge jaren zijn opgenomen en de bemesting is afgenomen.

De vergelijking tussen de afzonderlijke jaren 2016 en 2025 gaat dus mank in vergelijking met bovengenoemde twee studies, die de belasting ook uitmiddelt over meerdere jaren.

2. In het artikel is de wijze waarop de data voor de afzonderlijke waterschappen en in de beide jaren is berekend, onjuist en er is niet na te gaan hoe de landbouwbelasting is berekend. Zo'n berekening wordt gedaan door te bepalen welke bijdragen worden meegerekend aan de landbouw ten opzichte van de totale belasting (alle bronnen). Het is bijvoorbeeld onduidelijk of bronnen vanuit het buitenland en glastuinbouw wel of niet zijn meegenomen.
3. In het artikel wordt aangegeven dat kwel, uitloging van ingepolderde gronden (zeeklei), oxidatie van veen gronden, uitspoeling van nutriënten in de winterperiode meegenomen zijn in de landbouwbelasting. Dit is onjuist, is niet meegenomen in het bepalen van de landbouwbelasting.
4. Het aandeel van de landbouw in stikstofbelasting van het oppervlaktewater wordt vergeleken op basis van de kaarten van de NV-gebieden en de aandachtsgebieden. Dit is onjuist. De NV-gebieden/aandachtsgebieden zijn vastgesteld op basis van een beoordelingskader waar de verontreiniging én de landbouwbijdrage (vastgesteld vanuit de bronnenanalyse) onderdeel van zijn.
5. In het artikel wordt aangegeven dat enkele waterschappen ten onrechte kwel hadden doorgevoerd en toegerekend aan de landbouw. Dit is onjuist. Kwel is niet meegenomen in het afweegkader om de landbouwbijdrage vast te stellen bij de aanwijzing van de aandachtsgebieden. Wel zijn er voortschrijdende inzichten en werken meerdere waterschappen aan het verkrijgen van een beter beeld van de bijdrage van kwel in de totale belasting, zodat dit in de toekomst kan worden meegewogen in de toekomstige bronnenanalyse.
6. Modelaanpassingen: modellen worden voortdurend aangepast naar aanleiding van voortschrijdend inzicht (zoals bovengenoemde kwel). Voortschrijdend inzicht kan dan worden meegenomen in toekomstige bronnenanalyses.
7. In het artikel wordt aangegeven dat de aanvoer uit het buitenland sterk wordt onderschat. Aangegeven wordt dat deze post tweemaal zo groot is dan aanvankelijk gedacht. Uit het artikel is niet duidelijk hoe dit wordt berekend, en ook is niet duidelijk hoe groot deze wordt ingeschat. Uit de berekeningen van WEnR blijkt dat de aanvoer vanuit het buitenland in de afgelopen jaren niet tweemaal zo groot is geworden, deze lijkt zelf ongeveer gelijk te zijn gebleven.
8. In de conclusies wordt aangegeven dat effecten van de afbouw derogatie en bufferstroken niet is ingerekend. De bronnenanalyse en berekening landbouwbelasting wordt niet gedaan op basis van inrekening van maatregelen, maar op basis van feitelijke metingen van verontreinigingen (gemeten door waterschappen) in een bepaalde periode.

Onderwerp: Vraag CU m.b.t. 8e AP/bronnenanalyse

Ha [REDACTED]

Voor morgen: [REDACTED] krijgt een vraag van de CU n.a.v. [deze tweet](#) en het bijbehorende artikel van Agrifacts. Vraag van CU is of wij deze beweringen herkennen en vraag van de [REDACTED] is om hier wat context bij te geven.

Lijkt mij eigenlijk het makkelijkste om de [REDACTED] hier in eerste instantie even over te bellen morgen. En dan even te kijken of er meer nodig is. Als jullie dat anders zien, laat het weten.

Fijne avond!

Groet, [REDACTED]